

sâmbătă, 21 martie 2009

Prevenirea si combaterea violentei scolare

Prevenirea si combaterea violentei
în mediul scolar

În sistemul educational libertatea individuala este gresit înțeleasa atât de catre elevi cat si de catre profesori si parinti si nu a avut ca efect micșorarea gradului de violenta în scoala, ci dimpotriva pe fondul acestei libertati gresit înțeleasa si exprimata, scoala poate reprezenta o sursa a unor forme de violenta.

Daca anterior violenta scolară nu se manifesta decât ocazional, între elevi sau dinspre cadrul didactic spre elev, acum remarcam o violenta sporita de la an la an atât între elevi cât nu rareori dinspre elevi spre cadrele didactice.

Pentru a putea preîntâmpina si dezarma un comportament violent în scoala trebuie mai întâi sa clarificam si sa înțelegem conceptul de violenta, sa aflam cauzele acesteia si în final sa fie concepute masurile de combatere si prevenire.

Spre deosebire de agresivitate -care reprezinta potentialitatea ce permite dirijarea actiunii si tine de gândire si analiza fiind intrinseca-, violenta este actiunea în sine, dezorganizarea brutala a personalitatii sau colectivitatii si afecteaza atât individul cât si mediul în care acesta se manifesta. Violenta nu este ereditara, dar este contagioasa....

Astfel întâlnim mai multe tipuri de violenta în mediul scolar:

- Violenta fizica, concretizata prin lovirea persoanelor, vatamarea fizica a acestora, deposedarea prin forta de bunuri, etc;
- Violenta economica(materiala) ce se rasfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului scolar, si a bunurilor altor persoane;
- Violenta psihica ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresata, si se manifesta prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare;

Printre cauzele care determina comportamentul violent în rândul scolarilor, (multiple si greu de combatut) putem argumenta urmatoarele:

- Încă de la vârsta prescolara unii copii sunt martori ai violentei domestice (fizice, psihice) si fiind la vârsta la care își aleg si imita modelul de comportament, copilul își va însusi inconstient actele de violenta ale adultilor, le va reproduce în interactiunea cu gradinita, grupul de prieteni sau scoala, fiind convins ca aceste atitudini sunt corecte si firesti;
- Deseori, din dorinta de a fi populari, de a avea ceea ce familia nu le ofera sau pur si simplu de a se razbuna pe colegii cu performante în diverse domenii, elevii apeleaza la teroare, deoarece nu cunosc pedepsele legale la care pot fi supusi. Tot în ciclul primar se formeaza/dezvolta dorinta copilului de a se evidentia; nereusind performante la învatatura, elevul va încerca sa devina lider prin orice alte metode, apelând sau instigând la violenta;
- Provenind din medii sociale diferite, în clasele primare scolarii vor avea tendinta de a-i exclude pe cei minoritari, cauzând astfel forme de violenta;
- Un alt factor de risc în devierea comportamentului copilului spre violenta îl constituie Mass-Media, prin prezentarea realitatii ca pe un fapt banal, indiferent de gravitatea faptelor expuse si mai ales fara a accentua consecintele acestor violente asupra celor ce le-au provocat. Mass-Media expune acte de violenta (atât în programele pentru copii cât si în filme sau stiri) în mare parte fara sa stigmatizeze aceste acte, fara a sublinia caracterul imoral al agresiunilor.

- O mare parte din vina o are aici și familia care permite contactul copilului cu televizorul, neexplicându-i ceea ce este etic și ceea ce constituie o abatere gravă de la normele sociale și civice. Neimplicarea familiei în dezvoltarea capacității de a discerne moralul de imoral, legalul de ilegal, are ca urmare însusirea de către copil a unor comportamente inadecvate vârstei și deseori negative. La rândul său, ajuns adult copilul va repeta greșeala părinților.
- În apariția fenomenului violentei școlare nu sunt neglijat managementul defectuos al clasei, deficiențele de comunicare între cadrele didactice și elevi, neadaptarea practicilor educationale la o populație școlară în continuă schimbare.

Aflat în colectivitate, elevul își va organiza jocul și activitatea având ca suport violența văzută și va fi influențat de aceasta.

Aceste comportamente se vor manifesta în societate cu predilecție în școală, deoarece colectivul este mai numeros (spre deosebire de grupul de joacă), vârstele sunt relativ apropiate și apare dorința copilului de a deveni (ca în familie) centrul atenției.

Sub eticheta violentei școlare se află o diversitate de forme de conduită: confruntarea verbală, poreclirea, tachinarea, ironizarea, imitarea în scop denigrator, refuzul de a colabora și de a cere ajutor, bruscarea, lovirea cu diverse obiecte, împingerea, vătămarea corporală.

Prevenire și combatere:

- Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu elevii în cauză cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic

va reuși prevenirea/stoparea/îndreptarea unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite școlii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur. Școlii îi revine sarcina de a corecta abaterile, de a defini clar diferența dintre moral și imoral, deoarece copilul se va manifesta în mediul școlar influențat de imaginile vizualizate.

- Rolul învățătorului este acela de a omogeniza colectivul, de a-i determina săși respecte colegii și cadrele didactice. Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, prin intermediul povestirilor, prin acordarea de sarcini pe echipe. Școlarii trebuie învățați ce înseamnă a trăi în societate: a te înțelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective, și a te supune deciziei majorității, astfel încât să controleze pornirile violente.

- La nivelul clasei este indicată elaborarea unui regulament intern. Elevii sunt cei ce negociază regulile, și stabilesc sancțiunile în cazul abaterilor. Trebuie stabilite reguli simple ce pot fi ușor înțelese și respectate.

- În condițiile în care situațiile de violență școlară nu pot fi rezolvate în mod direct prin acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse atât cadrele didactice cât și psihologul școlii, medicul, reprezentanții ai poliției, pompierilor, primăriei).

Această echipă ar putea preveni și combate acte de violență prin prezentarea faptelor și explicarea urmărilor acestora.

- O altă metodă de prevenire și combatere a violentei este elaborarea R.O.I., aducerea acestuia la cunoștință atât elevilor cât și părinților și respectarea sa strictă. La înscrierea copilului în școală, părintele trebuie să semneze ca este în acord deplin cu regulile școlii, reguli ce pot stabili de la scăderea notei la purtare până la exmatricularea definitivă a elevului în cazul constatării unor fapte de violență ce ar periclita siguranța celorlalți.

- La nivelul școlii se pot înființa grupuri de dezbateri în care să se pună în discuție dificultățile

muncii de formare a comportamentului prosocial al elevilor. Situațiile problema expuse, de unul sau mai multi profesori să fie dezbătute în cadrul grupului.

- Înființarea în cadrul școlii a unui centru de consultanță cu părinții și elevii unde să se poată depista, mediatiza, și dezbate acte de violență școlară.
- Ca măsură de constatare a gradului de violență în școală este indicată supravegherea elevilor cu ajutorul sistemelor video. Astfel se pot monitoriza accesul în incinta școlii, comportamentul copiilor în pauze, perturbarea activităților cadrelor didactice de către alte persoane. Dacă din punct de vedere psihic prezenta camerelor video în incinta școlii descurajează manifestările violente prevenind astfel încălcarea regulamentului de ordine interioară, din punct de vedere practic înregistrările oferă dovezi incontestabile ale faptelor comise și ajută la luarea unor măsuri imediate, nepermițând agravarea conflictelor.
- Pentru a evita evoluția și perpetuarea violenței în mediul școlar, este necesar ca M.E.C să aibă o bună colaborare cu Mass-Media (C.N.A) și să semnaleze părinților impactul pe care vizualizarea emisiunilor necorespunzătoare vârstei îl are asupra copilului, căci sprijinul familiei este hotărâtor.

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare implică a ține cont de toți factorii (temperamentali, sociali, familiali) care pot determina comportamentul violent al copilului. Școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt în mediul școlar ci și în situația în care sursele se află în exteriorul grănilor școlii.

Publicat de Integrarea Copiilor cu Deviații Comportamentale la [08:56](#)